

НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ЛАБОРАТОРІЯ
З ПИТАНЬ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА
про результати соціологічного опитування
«Якість освітньої програми та освітнє середовище у НФаУ»
(освітньо-професійна програма «Менеджмент»,
ступінь вищої освіти – бакалавр)

У червні 2024 року з метою дослідження думки здобувачів вищої освіти щодо якості освітньо-професійної програми «Менеджмент» (бакалавр) та освітнього середовища НФаУ Науково-методичною лабораторією з питань фармацевтичної освіти проведено опитування здобувачів вищої освіти, що навчаються за програмою.

В опитуванні взяли участь 68 здобувачів вищої освіти (92%, N=74), з них: 46 % здобувають освіту за денною формою, 54 % – за заочною. Опитування проводилося у дистанційній формі із застосуванням Google-форм. Респондентам необхідно було дати відповіді на питання відкритого та закритого типу щодо різних аспектів освітнього процесу та умов освітнього середовища у НФаУ.

Загальна оцінка освітньої програми здобувачами вищої освіти

Згідно з результатами опитування респонденти вважають, що освітня програма, за якою вони навчаються, її зміст цілі та результати навчання *скоріше відповідають останнім тенденціям розвитку сфери професійної діяльності* (середній показник – 4,35 за п'ятибальною шкалою). Також, на думку опитаних, навчання за освітньою програмою, в цілому, *скоріше сприяє розвитку соціальних навичок – soft skills* (здатність працювати в команді, адаптації та дії в новій ситуації, креативність, комунікативні та організаторські навички, особистісний розвиток і ерудованість) – середній показник 4,31 за п'ятибальною шкалою. Переважна більшість опитаних (80%) вважає, що навчання за освітньою програмою *скоріше сприятиме можливості легко отримати роботу* після закінчення університету.

Здобувачі вищої освіти зазначають, що навчаючись за програмою, вони мають можливість формувати та реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію через: участь у науково-дослідницькій діяльності, вибір освітніх компонентів вільного вибору за власним інтересом, участь у діяльності органів студентського самоврядування, вибір тематики наукових досліджень, поєднання навчання і роботи, участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу та освітньої програми, можливість впливати на більш детальний розгляд теми в рамках курсу (табл. 1).

Таблиця 1

Розподіл відповідей на питання «Оцініть, в якій мірі Ви можете реалізовувати свою індивідуальну освітню траєкторію в НФаУ за окремими характеристиками?», %

№	Характеристики	є можливість	не має можливості	важко відповісти
1	Брати участь у науково-дослідних проєктах, конференціях, конкурсах	85	3	12
2	Вибирати освітні компоненти вільного вибору за власним інтересом	84	5	11
3	Брати участь у діяльності органів студентського самоврядування	75	3	22
4	Впливати на вибір тематики наукових досліджень, кваліфікаційних робіт	74	8	18
5	Можливість залучення до міжнародної академічної спільноти (виступи на міжнародних конференціях, публікації, участь у наукових/освітніх проєктах)	71	6	23
6	Брати участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу та освітньої програми	71	8	21
7	Здійснювати трудову діяльність у позанавчальний час	71	12	17
8	Впливати на більш детальний розгляд теми, в якій Ви були б зацікавлені, в рамках курсу	69	12	19
9	Навчатися одночасно за декількома освітніми програмами / у декількох закладах вищої освіти	45	17	38

Оцінка здобувачами вищої освіти організації освітнього процесу

Результати опитування показали, що переважна більшість здобувачів вищої освіти, що навчаються за програмою, володіє такою інформацією про освітні компоненти, як *ціль та зміст, очікувані результати навчання, порядок*

та критерії оцінювання (в середньому, 94% респондентів), що була надана на початку вивчення курсу освітніх компонентів.

В межах опитування учасники опитування оцінили рівень своєї задоволеності окремими аспектами організації освітнього процесу за п'ятибальною шкалою (табл. 2). Отримані дані свідчать про те, що здобувачі вищої освіти, в цілому, задоволені організацією освітнього процесу – середній бал 4,55 серед усіх показників.

Таблиця 2

Рівень задоволеності здобувачів вищої освіти організацією освітнього процесу за характеристиками (за п'ятибальною шкалою¹)

№	Характеристика	Середнє
1	Зрозумілість процедур повторного проходження контрольних заходів	4,65
2	Об'єктивність оцінювання контрольних заходів	4,64
3	Вчасність та доступність інформації про форми контролю знань та критерії оцінювання	4,63
4	Зміст і структурування навчального матеріалу освітніх компонент	4,61
5	Форми контролю знань	4,58
6	Рівень якості викладання освітніх компонент в цілому	4,56
7	Забезпеченість навчально-методичними матеріалами (підручники, посібники тощо)	4,49
8	Визначення часу на засвоєння освітніх компонент (семестр, рік навчання)	4,49
9	Обсяг часу, що виділяється на вивчення освітніх компонент	4,48
10	Організація навчання у період воєнного стану	4,47
11	Форми і методи навчання	4,47
Середнє		4,55

Переважну частину здобувачів вищої освіти (93%), що навчаються за освітньою програмою, влаштовує процедура інформування про освітні компоненти, що пропонуються на вибір – рис. 1.

Здобувачі вищої освіти освітньої програми «Менеджмент» найчастіше оцінюють власне навчальне навантаження як помірне (рис. 2).

¹ Аналізується відповідно до рівнів: $\geq 4,5$ – «задоволений», $\geq 3,5$ і $< 4,5$ – «скоріше задоволений», $\geq 2,5$ і $< 3,5$ – «частково задоволений, частково ні», $\geq 1,5$ і $< 2,5$ – «скоріше не задоволений», $< 1,5$ – «незадоволений».

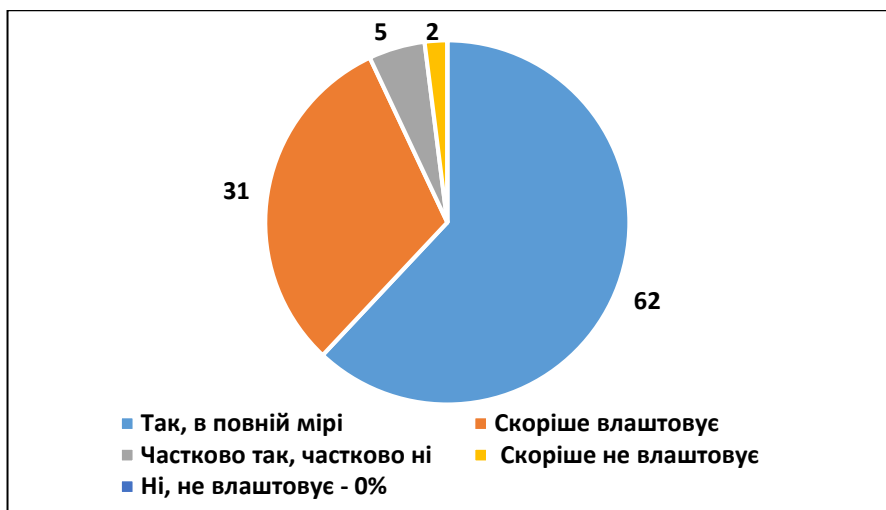

Рис. 1. Розподіл відповідей на питання «Чи влаштовує Вас процедура інформування про освітні компоненти, що пропонуються на вибір?», %

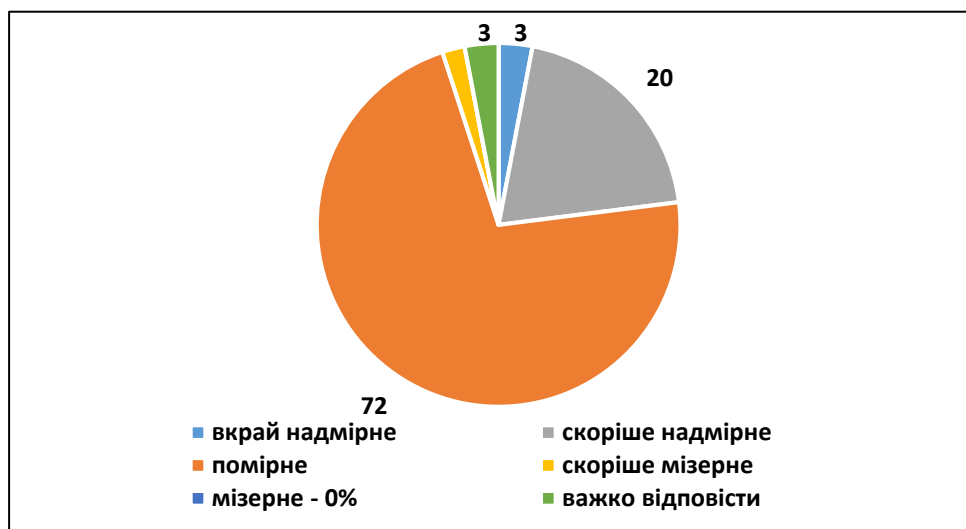

Рис. 2. Оцінка здобувачами вищої освіти рівня власного навчального навантаження (розподіл відповідей), %

Серед учасників опитування 33% вже проходили практичну підготовку відповідно до навчального плану. Здобувачі вищої освіти даної освітньої програми *скоріше задоволені організацією практичної підготовки (4,33 за п'ятибальною шкалою)* та власним *рівнем розвитку компетентностей, здобутих під час практики (4,27)*.

Результати опитування показали, що, на думку здобувачів вищої освіти, *рівень професійної майстерності викладачів освітньої програми можна*

оцінити як вище середнього – середній бал² 4,58 за п'ятибальною шкалою (табл. 3).

Таблиця 3

**Оцінка здобувачами рівня професійної майстерності викладачів
(за п'ятибальною шкалою)**

№	Характеристика	Середній бал
1	Доброзичливість і тактовність зі здобувачами вищої освіти	4,73
2	Вміння застосовувати іноваційні методи викладання, дистанційні технології навчання	4,61
3	Зрозумілість і доступність викладання матеріалу	4,57
4	Вміння викликати і підтримувати інтерес до освітньої компоненти	4,54
5	Підтримка вміння здобувача вищої освіти самостійно вчитися і водночас забезпечення його супроводу	4,46
Середнє		4,58

Оцінка освітнього середовища й механізмів підтримки у НФаУ

В межах оцінки освітнього середовища НФаУ здобувачі вищої освіти відповіли на питання щодо інформаційних ресурсів університету, політики академічної доброчесності, механізмів підтримки у вирішенні проблемних ситуацій. Більшість опитаних зазначає, що інформація щодо освітніх програм, освітнього процесу, науково-дослідної роботи, роботи деканатів та підрозділів, міжнародної діяльності, позанавчальної діяльності представлена на *Інтернет-ресурсах університету у достатньому об'ємі* (в середньому, 87% вважають наявну інформацію достатньою). Також здобувачі вищої освіти даної освітньої програми мають доступ до навчально-методичної літератури, який надає *Наукова бібліотека університету* (скоріше задоволені можливостями доступу – 4,40 за п'ятибальною шкалою). 96% здобувачів вищої освіти, що брали участь в опитуванні, *ознайомлені з політикою, стандартами і процедурами дотримання академічної доброчесності*, що діють у НФаУ. Переважна більшість здобувачів вищої освіти програми «Менеджмент» (93%) у період навчання в НФаУ жодного разу не стикалася з

Середній бал – розраховане зважене середнє, що аналізується відповідно до рівнів: середній бал $\geq 4,5$ – високий рівень, ≥ 4 і $< 4,5$ – вище середнього, ≥ 3 і < 4 – середній, ≥ 2 і < 3 – нижче середнього, ≥ 1 і < 2 – низький рівень.

порушеннями академічної доброчесності та не здійснювали їх; 7% – зазначили можливість списування.

За даними дослідження 68% опитаних за час навчання у НФаУ хоча б один раз стикалися з проблемними ситуаціями. Найчастіше проблеми, що виникали, були пов'язані зі складністю поєднання навчання в університеті та роботи, з особистим життям або навчальним навантаженням. (табл. 4). Респонденти, в цілому, задоволені *дієвістю процедури реагування на скарги та врегулювання конфліктних ситуацій* – 4,47 за п'ятибальною шкалою.

Таблиця 4

Проблемні ситуації, з якими стикалися здобувачі вищої освіти за час навчання у НФаУ, %

№	Проблемні ситуації	%
1	Складність поєднання навчання в університеті та роботи	50
2	Проблеми, пов'язані з особистим життям (сім'я, любов, друзі)	26
3	Труднощі у навчанні, велике навантаження	12
4	Труднощі у професійному самовизначенні, невпевненість у правильності вибору професії, спеціальності	8
5	Конфліктні взаємовідносини з деканатом	6
6	Конфліктні взаємовідносини з викладачем	1

Пі час навчання у НФаУ, здобувачі вищої освіти отримують організаційну, консультативну, інформаційну підтримку та за потреби їм може бути надана соціальна та психологічна допомога, підтримка у працевлаштуванні. Згідно з результатами опитування здобувачі вищої освіти скоріше задоволені рівнем *організаційної та консультативної підтримки, що їм надається деканатом, викладачами та працівниками кафедр, рівнем інформування щодо університетських подій, рівнем психологічної та соціальної підтримки* (табл. 5).

Таблиця 5

Оцінка рівня задоволеності респондентів існуючими в НФаУ механізмами підтримки здобувачів вищої освіти (за п'ятибальною шкалою)

Напрямок підтримки	Середнє
Організаційна та консультативна підтримка (співробітниками деканату, кафедр, підрозділів університету)	4,51
Інформаційна підтримка (забезпечення навчально-інформаційними матеріалами і відкритим доступом до регламентуючих документів освітньої програми)	4,39
Психологічна підтримка (психологічна служба НФаУ)	4,25
Соціальна підтримка (матеріальна допомога, юридична консультація)	4,04

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ:

1. Здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, в цілому, задоволені якістю освітньо-професійної програми «Менеджмент» та освітнім середовищем НФаУ.

2. На думку здобувачів вищої освіти, зміст освітньої програми, її ціль та очікуванні результати навчання, в цілому, відповідають останнім тенденціям розвитку сфери професійної діяльності; навчання за програмою сприяє розвитку soft skills та можливості легко отримати роботу після закінчення університету.

3. Здобувачі вищої освіти задоволені організацією освітнього процесу, якістю викладання освітніх компонентів та практичної підготовки, професіоналізмом викладачів програми.

4. Здобувачі вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, ознайомлені з політикою академічної доброчесності в університеті та переважна більшість з них її дотримується.

5. Здобувачі вищої освіти задоволені механізмами підтримки, що діють в університеті (організаційна, інформаційна, психологічна, соціальна). За час навчання у НФаУ найчастіше здобувачі стикалися з проблемними ситуаціями, які були пов'язані зі складністю поєднання навчання в університеті та роботи, з особистим життям або навчальним навантаженням.

Заступник директора ННПФ, доц.

Ольга ГЕРАСИМОВА